

Al heel lang draait het bij *Hydrangea arborescens* om de cultivar 'Annabelle'. Al vele jaren is deze rijk bloeiende plant een enorme trend in de Nederlandse tuin. Maar vanzelfsprekend zijn er naast 'Annabelle' nog andere interessante cultivars.

Tekst: Emiel van den Berg
Foto: Kwekerij Van Son & Koot

Het populaire plantengeslacht *Hydrangea* behoort samen met bekende heestergeslachten als *Philadelphus* en *Deutzia* en minder bekende heestergeslachten als *Schizophragma*, *Jamesia* en *Fendlera* tot de hortensiafamilie, de *Hydrangeaceae*.

Hydrangea kent circa 80 soorten en een indrukwekkende hoeveelheid cultivars. De verscheidenheid is groot. Naast de veruit bekendste *H. macrophylla* met zijn grote bolvormige bloemen in diverse kleuren roze en blauw of soms wit is er *H. paniculata*, de pluimhortensia, met een jaarlijks uitbreidende lijst van variëteiten. Ook bekend is de klimmende voorjaarsbloei-er *H. anomala* subsp. *petiolaris* en de tegenwoordig veel gekweekte eikenbladhortensia *H. quercifolia*. Daarnaast zijn er nog enkele noemenswaardige 'eenlingen' zoals *H. villosa*, *H. involucrata* en *H. aspera*. En *H. arborescens* is vooral bekend om de momenteel immens populaire cultivar 'Annabelle'. De geslachtsnaam *Hydrangea* is opgebouwd uit de Griekse woorden *hudra*, meestal de aanduiding voor water, en *angeion*, letterlijk vertaald vaatje. Dit 'watervaatje' is een verwijzing naar de vorm van de opengesprongen vruchten bij hortensia, de Nederlandse naam van het geslacht.

WINTERSIERWAARDE

H. arborescens – de soortnaam *arborescens* betekent boomachtig maar de soort groeit slechts uit tot forse heester – is van nature te vinden in Noord-Amerika. Daar groeit de plant op halfbeschaduwde, vochtige plaatsen. Vaak op iets kalkrijke grond. De bladverliezende heester heeft een open groeiwijze van ruim anderhalve meter hoogte. Volwassen exemplaren halen de twee meter. De soort verspreidt zich vaak via ondergrondse uitlopers. *H. arborescens* heeft opvallend afschilferende takken, vooral wanneer deze al stevig verhout zijn. Het blad is eirond met een toegespitste top en een gezaagde bladrand. Aan de bovenzijde is het donkergroen, de onderzijde is iets lichter. De

Hydrangea arborescens 'Invincibelle'

Er is meer dan *Hydrangea arborescens* 'Annabelle'

soort bloeit vanaf juli met brede, platte schermen met slechts weinig steriele randbloemen. Elk scherm is grotendeels opgebouwd uit kleine fertiele bloemen die dicht bijeen staan. De bloemkleur is crèmewit. Ook uitgebloeid blijft *H. arborescens* een mooie plant. Wanneer de bloemschermen verdrogen en naar bronsbruin verkleuren, blijven ze nog stevig op hun stengels staan. Gedurende de gehele winter behouden ze zo hun sierwaarde, uiteraard vooral tijdens periodes met sneeuw. De soort *H. arborescens* is weinig in cultuur maar de cultivar 'Grandiflora' was de eerste die de markt veroverde. Von Siebold introduceerde de plant rond 1867 vanuit Japan. 'Grandiflora' heeft brede bolvormige bloemschermen die geheel zijn opgebouwd uit steriele bloemen. Die crèmewitte bloemen verkleuren in het najaar naar roze. De bloemhoofden kunnen zo groot zijn dat ze bij regenval makkelijk doorbuigen.

STEVIGER

Nog grotere bloemhoofden dan 'Grandiflora', die dus nog makkelijker doorbuigen bij regenweer, heeft de cultivar 'Annabelle'. De bloei-kracht van deze selectie uit 'Grandiflora' is echter zo enorm en de bloemhoofden zo groot, dat de plant is uitgegroeid tot een van de best verkochte tuinheesters in Nederland. 'Annabelle' is inmiddels zo populair dat niemand meer stil staat bij de andere, toch ook interessante verte-

genwoordigers van deze soort. 'White Dome' is krachtig groeiend tot 1,25 meter hoogte. Aan de stevige takken verschijnen talrijke bloemschermen waarvan de fertiele bloemen groenig van kleur zijn en de randbloemen wit. Deze cultivar gedijt prima in de schaduw. 'Piccadilly' vormt compacte bloemschermen met enkel fertiele bloemen. 'Radiata' bloeit met grote schermen al vanaf juni – de knoppen vormen zich al in mei – en bloeit door tot in september. Ook in de winter houden de verdroogde bloemschermen hun sierwaarde. 'Sheep Cloud' is een introductie met grote bolvormige witte bloemhoofden op redelijk sterke takken. De toekomst moet nog uitwijzen of de takken steviger zijn dan bij 'Annabelle'. 'Samantha' tot slot valt op met de grijze onderkant van het loof.

ROZE BLOEMEN

Twee nieuwe introducties zijn 'Incrediball' en 'Invincibelle'. De eerste is een selectie met eveneens stengels die steviger zijn dan die van 'Annabelle'. Hierdoor blijft de plant zijn sierwaarde behouden, ongeacht hoeveel regen- en onweersbuien er overheen razen. 'Invincibelle' is een veelbelovende introductie met roze bloemen. Groot voordeel van deze cultivar is dat, door te knippen na de hoofdbloei, binnen zes weken nieuwe scheuten mét bloemknoppen verschijnen. Zo kan de plant dus twee keer per jaar bloeien.